

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 631.3

ВИРОЩУВАННЯ ОЗНИМИХ КУЛЬТУР ЗА ДОПОМОГОЮ КОМПЛЕКСНИХ МАШИН

Солтис Д.І., студент

E-mail: soltisdennis2@gmail.com

Розум Р.І., канд. техн. наук, доцент

Федірко М.М., канд. екон. наук, доцент

E-mail: rozoom_ruslan@ukr.net

Західноукраїнський національний університет

Вступ. Як ми вже знаємо, технології вирощування культур постійно вдосконалюються; вони спрямовані, перш за все, на створення рослинам оптимальних умов для росту, розвитку і формування високої врожайності при мінімальних витратах енергії та праці. Крім того, технології вирощування кожної рослини досить динамічні і залежать не тільки від ґрунтово-кліматичних та організаційно-господарських умов, але й часто корегуються відповідно до змін погодних умов.

Постановка проблеми. Сьогодні вітчизняна промисловість випускає різноманітну техніку для села. Чимало технічних засобів завозиться із-за кордону. Але відсутність коштів у переважної більшості агропромислових підприємств унеможливує поновлення парку сільськогосподарських машин і знарядь. Тому в даний час і найближчій перспективі в господарствах буде використовуватись техніка як старих зразків, так і сучасна. Важливою особливістю технічного забезпечення технологічних процесів у рослинництві є необхідність мати певну різноманітність знарядь для виконання окремих операцій у відповідності до конкретних умов, що склалися. З урахуванням викладеного розглянемо орієнтовані технологічні комплекси машин і знарядь для вирощування найважливіших польових культур.

Виклад основного матеріалу. При виборі технологічних карт вирощування озимої пшениці особлива увага ставиться до її попередників. Так, після ранніх попередників доцільно застосовувати для основного обробітку ґрунту такі комбіновані агрегати, як комбінатор ЛК-4 в агрегаті з трактором класу 14-30 кН, АКП-2,5 з трактором такого ж класу. На силових землях можна використовувати плоскорізний культиватор КПШ-5 з трактором ДТ-75Д, а на рівнинних, де нема загрози змиву ґрунту під час зливових опадів, дискові борони БДВ-6 та БД-10А з трактором ХТЗ-150К-09. В системі подальшого

обробітку ґрунту можна використовувати голчасті борони БМШ-15 з трактором ХТЗ-150к-09 та культиватори КПН-8 в агрегаті з трактором ДТ-75Д або іншими такого ж класу. Після пізніх непарових попередників, як то кукурудза на силос, можна застосувати дискові лушпильники ЛДГ-15 з трактором класу 30 кН, а при ущільненому ґрунті борони БДВ-6, БД-10А в агрегаті з трактором класу 30-50 кН. Передпосівне внесення мінеральних добрив здійснюється: на великих площах розкидачем мінеральних добрив МРД-4 в агрегаті з трактором Belarus1025, а на малих - МВУ-0.5, з таким же трактором. Передпосівна культивация виконується паровими культиваторами КПН-8 або КПС-4 з тракторами класу 30 кН. Сівбу здійснюють сівалками СЗ-3.6А та СЗ-5.4. На великих площах найбільш ефективним є шеренговий спосіб комплектування сівалок за допомогою зчіпки С-11У та трактора класу 30 кН. На невеликих полях можна комплектувати односіялочні агрегати з тракторами класу 14 кН. У великих агропромислових підприємствах насіння в сівалки завантажують за допомогою спеціального автозавантажувача зерна УЗСА-40. Якщо виникає потреба у прикочуванні посівів, застосовують котки КУТ-6 та ЗККШ-6 з тракторами класу 14 кН.

Ранньовесняне прикореневе підживлення посівів озимих здійснюють зерновими сівалками СЗ-3.6, агрегатуючи їх таким же чином, як і при сівбі. Протруювання насіння перед сівбою виконують за допомогою протруювачів ПНШ-3, ПНШ-5, ПК-20 та ін. Для боротьби з бур'янами на посівах озимих користуються обприскувачами ЕКО-2000-18П, ОСШ-2500, а для знищення шкідників, збудників хвороб-обпилювачами ОВП-2000. Усі вони агрегуються з тракторами класу 14 кН. Озимі, як відомо, можна збирати прямим комбайнуванням (відносно чисті й рівномірно дозріваючі) та двофазним способом (усі інші посіви). У другому випадку рослини скошують у валки жатками ЖВН-6Б, яка навішується на зернозбиральні комбайни. Для наступного підбору валків використовують підбирач валків ПВ-6 або інші моделі.

При вирощуванні озимих по чорному пару використовують такі машини і знаряддя. Гній вносять після збирання попередника (найчастіше соняшника) розкидачами твердих органічних добрив МТО-6 (ЮМЗ-6АКМ 40.2) або МТО12 (ХТЗ-150К-09). Далі ґрунт лушать дисковими лушпильниками ЛДГ-15 з трактором класу 30 кН та орють плугом ПНН-5 з трактором ХТЗ-150К-09. Навесні ґрунт боронують боронами БЗТС-1.0, з'єднаними зчіпкою СГ-21 в агрегат завширшки 21 м. Потім, упродовж літа, знищують бур'яни культиваторами КПН-8 або КПС-4 (трактори ДТ-75Д, ВТ-100Д). Після опадів ґрунт боронують таким же чином, як і навесні. Передпосівні, післяпосівні технологічні операції та збирання врожаю здійснюють тими ж машинами і знаряддями, як і при вирощуванні озимих по непарових попередниках [2].

Висновок. Отже, як бачимо, сучасні технології вирощування озимої пшениці забезпечують отримання стабільної врожайності, та в повній мірі реалізацію продуктивного потенціалу культури. Разом з тим, важливим є дотримання усіх технологічних рекомендацій при виконанні кожного етапу

виробництва і проводити їх планування заздалегідь враховуючи результати досліджень кожної конкретної земельної ділянки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тищенко В.М./ Технологія впрошування озимої пшениці/ [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://grain.in.ua/tehnologiya-viroshhuvannya-ozimo%D1%97-pshenici.html>

2. Технологічний комплекс машин для впрошування та збирання основних сільськогосподарських культур/ [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/229/102.pdf>

3. Технологія впрошування озимої пшениці/ [Електронний ресурс] Режим доступу: https://lnzweb.com/blog/tehnologiya_vyroshchuvannya_ozymoi_pshenytsi